

aria Swalds, geboren op 30 juli 1805 te St. Tunnis. Zij trouwden aldaar op 7 september 1837.

In hun hutje op de grens van Gemert en St. Anthonis kregen ze vier kinderen, een zoon en drie dochters. Het echtpaar leidde in deze onherbergzaamheid midden in de Peel een eenzaam en onherbergzaam en ook wat zonderling bestaan.

Na de dood van zijn vrouw in 1886 vestigde Freerk zich in de Lepelstraat in St. Anthonis, waar hij het tijdelijke met het eeuwige verwisselde op 3 april 1894.

Zijn naam is blijven voortleven in de wegenleggers en bij het Kadaster, waar men de naam "Stootershut" vindt precies op de plaats, waar Freerk de Stooter woonde. In Gemert leeft zijn naam nog voort in de "Stootershutweg".

M.H.J. Pennings.

PETER ANTONIUS SUTORIUS (1804-1886).

Aan de rechterkant bij de ingang van het kerkhof van St. Jans Onthoofding, ligt de grafsteen van Peter Antonius Sutorius.

Hij werd geboren te Helmond op 9 oktober 1804 en overleed te Gemert op 17 maart 1886.

In 1802 had zijn vader ^{Jan} Willem Sutorius, afkomstig uit Buderich (Duitsland), zich in Helmond gevestigd als "blauwdrukker" (1). Jan Willem Sutorius was gehuwd met Maria Christina Prinzen, zuster van Johan Theodor Prinzen.

Johan Theodor Prinzen vestigde zich tussen 1820 en 1825 in Gemert; hij was de stamvader van de familie Prinzen, die ruwweg zo'n 100 jaar in Gemert de toon aangaf.

De familie Prinzen exploiteerde in Gemert immers de eerste machinale weverij, zij bouwden er riante herenhuizen en waren de leidende figuren in Gemeenteraad, R.K. Kiesvereniging, R.K. Armbestuur etc.

Medard Prinzen, zoon van Johan Theodor Prinzen was lid van de Provinciale Staten.

Van Peter Antonius Sutorius is met betrekking tot Gemert echter weinig meer bekend dan dat hij hier zijn laatste levensdagen sleet.

Toch is het wel interessant te weten, dat hij het was, die de basis legde voor het bedrijf in Helmond dat luistert naar de naam "Texoprint", maar wat in Gemert nog algemeen gekend is

als "Van Vlissingen".

In 1832 stond Peter Anton Sutorius in Helmond reeds bekend als fabrikant en eigenaar van een kleine drukkerij en katoenspinnerij, terwijl zijn vader Jan Willem met zijn blauwververijreeds gold als één van de eerste grote vervuilers van het Aa-water.

In 1843 ging Peter Anton een commanditaire vennootschap aan met Pieter Fentener van Vlissingen uit Amsterdam, tot het drijven van een katoenbleek, drukkerij en ververij.

In 1844 deed Sutorius zijn blauwververij, drukkerij en spoelvletten in de Aa van de hand aan de genoemde Van Vlissingen.

Toen deze echter hetzelfde jaar nog stierf, zette Peter Anton het bedrijf voort. In 1846 werd de vennootschap tussen hem en de weduwe ^{van} P.F. van Vlissingen ontbonden. Haar zoon Pieter Fentener van Vlissingen nam als 20-jarige de katoenblekerij, drukkerij en ververij over.

Nadien had Sutorius in ieder geval nog een fabriek, terwijl hij het in 1854 zelfs zo druk had dat hij de drukkers, die toen bij Van Vlissingen werden ontslagen, terstond overnam.

Hij stierf kinderloos in 1886.

1) Dr. W.A.J.M. Harkx.

De Helmondse textielnijverheid 1794-1870

Deel 8. Bijdragen tot de geschiedenis van het zuiden van Nederland.

Ad Otten.

BINDERSEIND EN LINDEREIND NIET HETZELFDE.

In het artikel "Binderseind of Lindereind?" (in Gemerts Heem nr. 43) komt Dr. E. Loffeld tot de conclusie dat beide benamingen gelijktijdig meer dan 3 eeuwen lang werden gebruikt voor dezelfde straat. Tenslotte zou dan de naam Binderseind de overwinning behaald hebben.

Deze conclusie echter is m.i. voorbarig. Wel is het zo, dat voor het Lindereind indertijd een tweede naam gebezigd werd, te weten - het Schilt -, maar nergens blijkt, dat als (derde) naam het Binderseind gebezigd werd.

De opsomming van toponiemen, gegeven door M.v.d. Wijst in Gemerts Heem 42, die betrekking hebben op deze kwestie, zijn afdoende om de gedachte dat Binderseind en Lindereind identiek